

Riigikogu rahanduskomisjoni istungi protokoll nr 174

Tallinn, Toompea ja videosild

Kolmapäev, 01. oktoober 2025

Algus 11.00, lõpp 15.20

Juhataja: Annely Akkermann (esimees)

Protokollija: Vivian Pöld (konsultant)

Võtsid osa:

Komisjoni liikmed: Diana Ingerainen, Andrei Korobeinik, Maris Lauri, Kersti Sarapuu, Riina Sikkut, Aivar Sõerd, Tanel Tein, Mart Võrklaev

Komisjoni ametnikud: Tiina Licht (nõunik-sekretariaadijuhataja), Andres Ando (nõunik), Kristo Varend (nõunik)

Puudusid: Martin Helme ja Aivar Kokk

Kutsutud: rahandusminister Jürgen Ligi, ministri nõunik Moonika Oras,

Rahandusministeeriumi eelarvepoliitika asekanstler Sven Kirsipuu, riigi rahanduse talituse juhataja Kadri Klaos, finantstalituse analüütikud Triin Käpp, Annela Põial, Kairit Eha, eelarvearenduste osakonna nõunik Sille Preimer, strateegia- ja finantsosakonna analüütikud Aire Tark, Mari-Liis Mets, strateegiatalituse nõunik Rando Kängsepp (1.- 4.

päevakorrapunkt), riigieelarve osakonnajuhataja Kadri Tali, finantstalituse juhataja Viola Mäemurd, strateegiatalituse juhataja Kristiina Hunt ja nõunik Elo Piksarv (1.- 6.

päevakorrapunkt), finantstalituse analüütik Kairi Jürgenson (1., 5. ja 6. päevakorrapunkt), Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi õigusnõunik Olivia Taluste ja nõunik Andrus Jõgi (1.-3. päevakorrapunkt); maksu- ja tollipoliitika osakonna nõunik Inga Klauson

(2. päevakorrapunkt); eelarvearenduste osakonnajuhataja Eneken Lipp, fiskaalpoliitika osakonnajuhataja Raoul Lättemäe, õigusloome valdkonna juht Virge Aasa

(3. päevakorrapunkt); sotsiaalminister Karmen Joller, Sotsiaalministeeriumi sotsiaalala asekanstler Hanna Vseviov, terviseala asekanstler Anniki Lai, finantsosakonna juhataja Liina Kotkas, Tervisekassa juhatuse liige Pille Banhard (5. päevakorrapunkt); kultuuriminister Heidy Purga, Kultuuriministeeriumi finantsosakonna juhataja Merju Künnapuu, strateegia- ja innovatsiooniosakonna juhataja Reelika Väljaru ning kultuuriministri nõunik Karoliina Lorenz, Rahandusministeeriumi strateegiatalituse nõunik Tuuli Levandi (6. päevakorrapunkt);

Päevakord:

1. Vabariigi Valitsuse algatatud 2025. aasta lisaeelarve seaduse eelnõu (733 SE) esimeseks lugemiseks ettevalmistamine. Osaleb rahandusminister Jürgen Ligi
2. Vabariigi Valitsuse algatatud ettevõtlustulu lihtsustatud maksustamise seaduse ja tulumaksuseaduse muutmise ning julgeolekumaksu seaduse kehtetuks tunnistamise seaduse ja tulumaksuseaduse muutmise seaduse eelnõu (734 SE) esimeseks lugemiseks ettevalmistamine. Osaleb rahandusminister Jürgen Ligi
3. Vabariigi Valitsuse algatatud riigieelarve seaduse ja riigieelarve seaduse muutmise seaduse muutmise seaduse eelnõu (736 SE) esimeseks lugemiseks ettevalmistamine. Osaleb rahandusminister Jürgen Ligi

4. Vabariigi Valitsuse algatatud 2026. aasta riigieelarve seaduse eelnõu (737 SE) esimeseks lugemiseks ettevalmistamine. Osaleb rahandusminister Jürgen Ligi
5. Vabariigi Valitsuse algatatud 2026. aasta riigieelarve seaduse eelnõu (737 SE) esimeseks lugemiseks ettevalmistamine. Osaleb sotsiaalminister Karmen Joller
6. Vabariigi Valitsuse algatatud 2026. aasta riigieelarve seaduse eelnõu (737 SE) esimeseks lugemiseks ettevalmistamine. Osaleb kultuuriminister Heidy Purga
7. Info ja muud küsimused

1. Vabariigi Valitsuse algatatud 2025. aasta lisaeelarve seaduse eelnõu (733 SE) esimeseks lugemiseks ettevalmistamine. Osaleb rahandusminister Jürgen Ligi

Jürgen Ligi tutvustas eelnõu eesmärki ja sisu. Lisa 1.

Riigi 2025. aasta lisaeelarve eelnõuga vähendatakse kulusid 19,9 miljonit, investeeringuid 12,0 miljonit ja suurendatakse finantseerimistehinguid 72,3. Kulude ja investeeringute vähenemine on seotud eelkõige 2026–2029 aasta riigi eelarvestrateegia protsessis tehtud otsustega, sh ministeeriumide valitsemisalade ja põhiseaduslike institutsioonide esitatud taotlustest eelarvet käesolevast aastast järgnevasse ümber planeerida erinevate projektide elluviimise ajagraafiku täpsustamise tõttu. Lisaks suurendatakse Kaitseministeeriumi valitsemisala eelarvet 39 miljonit nii Ukraina abistamiseks kui ka kaitseotstarbelisteks hangeteks. Finantseerimistehingutes suurendatakse Kliimaministeeriumi valitsemisalas Elering AS-i aktsiakapitali 45 miljonit eurot. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalas tõstetakse teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni kuludest finantseerimistehingutesse 27,3 miljonit innovatsioonilaenu andmiseks ettevõtetele. Lisaeelarve sisaldab ka muudatusettepanekuid nii valitsemisalade sees kui ka vahel, millega seaduse kogumahtu ei muudeta.

Aivar Sõerdi sõnul eraldatakse Eleringile 45 miljonit eurot aktsiakapitali suurendamiseks, millele lisandub sama suur summa Euroopa Liidu eelarvest. Tegemist on vesinikutransiidi taristuga, kuid põhjendus jääb üsna üldsõnaliseks. Ta palus selgitada, millise konkreetse investeeringu või projektiga on tegemist.

Kadri Tali vastas, et tegemist on vesinikutranspordi taristu ettevalmistusprojektiga, mis keskendub eelkõige analüüsile ja projekteerimisele. Täpsemalt oskab kommenteerida taristuminister Kuldar Leis.

Annely Akkermann märkis, et tabel, mis eelmisel aastal oli eelarveseaduse lisana, on nüüd esitatud seletuskirja lisas. Seaduse § 1 sisaldab kulude detailsemat jaotust majandusliku sisu ja liikide lõikes, asutuste kaupa. Kas see tähendab, et tabeli õiguslik staatus on muutunud?

Sven Kirsipuu vastas, et kuna tegemist on 2025. aasta lisaeelarve seaduse muutmisega, ei ole uus seaduse redaktsioon veel jõustunud. Muudatus puudutab 2026. aastat, mil seaduse lisa kaob. 2025. aasta puhul kehtib endiselt senine kord, mille kohaselt koosneb seadus kahest osast: põhiosast ja seaduse lisast

Annely Akkermann palus selgitada, millised täpsed muudatused tehakse mootorsõidukimaksu seaduses 2025. aasta eelarve kontekstis ja kas need rakenduvad tagasiulatuvalt.

Sven Kirsipuu vastas, et selleks tuleb esmalt vaadata mootorsõidukimaksu seadust ning mõista selle mehhanismi, eelkõige seda, kuidas tagastusi tehakse ja kuidas see mõjutab eelarve defitsiiti. Sageli kajastatakse selliseid muudatusi tulude vähenemisena. Arvestades kassapõhist printsiipi, mida mitmete maksuliikide puhul rakendatakse, võib tulude vähenemine nihkuda järgmisse eelarveaastasse.

Aivar Sõerd küsis, kas Siseministeeriumi otsus tõsta 1,8 miljonit eurot sõidukite soetamise

raha järgmiseks aastaks on seotud eelarve revisjoni käigus saavutatud kulukärpega, mille kohaselt minnakse üle sõidukite rentimiselt nende väljaostmisele ning kuidas see ümbertöstmine aitab eelarve kokkuhoidu realiseerida.

Sven Kirsipuu vastas, et antud ümbertöstmine on pigem aastate vaheline soetuse nihutamine ja mitte seotud konkreetse kärpega. Kuigi idee asendada kasutusrent väljaostmisega on eelarve revisjonis kajastatud, siis eeldaks see Siseministeeriumi eelarvesse täiendava rahastuse suunamist. Lisarahastust otsustati mitte anda, mis ei tähenda, et Siseministeerium ise ei võiks selle suunas edasi tegutseda ja mudelit laiemalt juurutada.

Annely Akkermann küsis, mis põhjusel toimus Eleringi põhikapitali suurendus nii ootamatult.

Sven Kirsipuu vastas, et tegemist on laiemalt riigikaitset puudutava tegevusega, mitte seotud Eleringi võrkude haldamisega.

Annely Akkermann tänas ministrit ja ministeeriumi ametnikke ettekande esitamise ja küsimustele vastamise eest ning tegi ettepaneku menetlusotsusteks.

Otsustati:

1.1. Teha ettepanek võtta eelnõu täiskogu päevakorda 13.10.2025 (konsensus: Annely Akkermann, Diana Ingerainen, Andrei Korobeinik, Maris Lauri, Kersti Sarapuu, Riina Sikkut, Aivar Sõerd, Tanel Tein, Mart Võrklaev).

1.2. Teha ettepanek esimene lugemine lõpetada (poolt 8: Annely Akkermann, Diana Ingerainen, Maris Lauri, Kersti Sarapuu, Riina Sikkut, Aivar Sõerd, Tanel Tein, Mart Võrklaev; vastu 1: Andrei Korobeinik; erapooletuid 0).

1.3. Määrata juhtivkomisjoni esindajaks Annely Akkermann (konsensus: Annely Akkermann, Diana Ingerainen, Andrei Korobeinik, Maris Lauri, Kersti Sarapuu, Riina Sikkut, Aivar Sõerd, Tanel Tein, Mart Võrklaev).

Annely Akkermann märkis, et vastavalt Riigikogu kodu- ja töökorra seadusele (RKKTS) on muudatusettepanekute tähtjaks 10 tööpäeva.

2. Vabariigi Valitsuse algatatud ettevõtlustulu lihtsustatud maksustamise seaduse ja tulumaksuseaduse muutmise ning julgeolekumaksu seaduse kehtetuks tunnistamise seaduse ja tulumaksuseaduse muutmise seaduse eelnõu (734 SE) esimeseks lugemiseks ettevalmistamine. Osaleb rahandusminister Jürgen Ligi

Jürgen Ligi tutvustas eelnõu eesmärgi ja sisu. Lisa 2. Ta märkis, et 18. juunil 2025 võttis Riigikogu vastu seaduse, millega loobuti julgeolekumaksu kehtestamisest. Selle asemel tõsteti alates 1. jaanuarist 2026 üldist tulumaksumäära 22%lt 24%le ning ettevõtluskontole laekunud tulu maksumäära 20%lt 22%le. Käesolev eelnõu näeb ette nende maksumäärade tõstmisest loobumise, jättes vastavad veel jõustumata sätted ettevõtlustulu lihtsustatud maksustamise seaduse ja tulumaksuseaduse muutmise ning julgeolekumaksu seaduse kehtetuks tunnistamise seadusest välja.

Lisaks pikendatakse eelnõuga Ukraina territoriaalse terviklikkuse ja suveräänsuse säilitamise eesmärgil ning sihtotstarbeliselt humanitaarabi andmiseks ja korraldamiseks tulumaksuvabade annetuste ja kingituste tegemise võimalust veel kahe aasta võrra.

Eelnõuga ei muudeta maksumaksjate halduskoormust, küll aga väheneb maksukoormus, sest 2026. aastast jõustuma pidanud tulumaksu määra tõusu ära jäämine avaldab mõju nii füüsilistele kui ka juriidilistele isikutele.

Diana Ingerainen sõnul on väga raske toetada tulumaksu tõusu ärajätmist ja sellega kaasneva defitsiidi tekitamist. Ta küsis, kui nüüd tulumaks tõuseks ikkagi 2%, siis kui palju väheneks selle tulemusena riigieelarve üldine defitsiit. Kas ollakse kindel, et kavandatav samm elavdab majandust?

Jürgen Ligi vastas, et üldine defitsiit väheneks umbes 0,7% SKP-st. Kindlasti on tulumaks majandust ergutav, kuid selle mõju sõltub sellest, kus toimub kasumi jaotamine. On reaalne oht, et kasum viiakse Eestist välja. Samuti on oluline maksupoliitika emotsionaalne mõju, järjestikused maksutõusud võivad tekitada rahulolematust ühiskonnas ning viia poliitilise debati taandumiseni vaid maksuteemale. See omakorda kahjustab tarbijate kindlustunnet ja üldist majanduskeskkonda.

Riina Sikkut märkis, et olukorras, kus dividende võeti juba enne tulumaksumäära tõusu välja ning see parandas jooksva aasta positsiooni, on ebaõige ja eksitav eeldada, et nüüd 2%-lise maksutõusu ärajätmine tooks kaasa ootamatu positiivse efekti näiteks suurema dividendide ja seeläbi maksude laekumise näol. Tegelikuses on oluline mõista, et suurem osa otsustest tehti juba varem ning nüüdne meede ei pruugi enam märgatavat mõju avaldada.

Praegust hinnatõusu arvestades ei võta see ju hinnatõusudelt hoogu maha. Keegi ei keela nn maksuküüru kaotamist, kuid soovitus on kogu aeg olnud teha seda eelarveneutraalselt.

Nagu viimaste päevade kohtumistel Euroopas silma jäi, on Rootsi ainuke riik, kus on suudetud erakondade üleselt kokku leppida vastutustundliku eelarvepoliitika põhimõtetes.

Tulemuseks on püsivad eelarveülejäägid ning tugev rahaline positsioon.

Jürgen Ligi vastas, et samas võib välja tuua, et Rootsi vaevleb praegu 3%-lise kaitsekuluga. Kui maksupoliitiliselt käibemaksu puhul riigid tõsiselt ei konkureeri, siis tulumaksu puhul toimub konkurents kindlasti, eriti ettevõtlike tulumaksu osas.

Annely Akkermann tänas ministrit ettekande esitamise ja küsimustele vastamise eest ning tegi ettepaneku menetlusotsusteks.

Otsustati:

2.1. Teha ettepanek võtta eelnõu täiskogu päevakorda 13.10.2025 (konsensus: Annely Akkermann, Diana Ingerainen, Andrei Korobeinik, Maris Lauri, Kersti Sarapuu, Riina Sikkut, Aivar Sõerd, Tanel Tein, Mart Vörklaev).

2.2. Teha ettepanek esimene lugemine lõpetada (poolt 7: Annely Akkermann, Diana Ingerainen, Andrei Korobeinik, Maris Lauri, Aivar Sõerd, Tanel Tein, Mart Vörklaev; vastu 1: Riina Sikkut; erapooletuid 0).

2.3. Määrata juhtivkomisjoni esindajaks Aivar Sõerd (konsensus: Annely Akkermann, Diana Ingerainen, Andrei Korobeinik, Maris Lauri, Kersti Sarapuu, Riina Sikkut, Aivar Sõerd, Tanel Tein, Mart Vörklaev).

Annely Akkermann märkis, et vastavalt Riigikogu kodu- ja töökorra seadusele (RKKTS) on muudatusettepanekute tähtjaks 10 tööpäeva.

3. Vabariigi Valitsuse algatatud riigieelarve seaduse ja riigieelarve seaduse muutmise seaduse muutmise seaduse eelnõu (736 SE) esimeseks lugemiseks ettevalmistamine. Osaleb rahandusminister Jürgen Ligi

Raoul Lättemäe ja **Sven Kirsipuu** tutvustasid eelnõu eesmärki ja sisu. Lisa 3. Kavandataval eelnõul on neli peamist eesmärki. Esimese eesmärgi täitmiseks rakendatakse Euroopa Liidu fiskaalse järelevalve uuendatud raamistik, täpsustatakse eelarvenõukogu rolli ja ülesandeid ning uuendatakse siseriikliku eelarvereepli nõudeid. Teise eesmärgi täitmiseks muudetakse riigieelarve liigendus terviklikumaks ja kaotatakse detailne seaduse lisa, viies olulise osa sellest seaduse põhiosasse. Samas säilitatakse kehtiv otsustusõigus seadusandliku ja täidesaatva võimu vahel. Vabariigi Valitsuse reservi suurusele sätestatakse ebaproportsionaalse mahu vältimiseks selged reeglid. Täpsustatakse keskvalitsuse juriidilise isiku finantsplaani muutmist pärast selle esitamist 15. juulil ning riigi laenude andmise tingimusi. Kolmanda eesmärgi täitmiseks muudetakse oluliselt riigisiseste toetuste andmist puudutavaid sätteid, liigitatakse antavad toetused nende eesmärkide järgi, luuakse selged

toetuste tagasinõudmist ja isikuandmete kaitset puudutavad sätted. Neljanda eesmärgi täitmiseks täpsustatakse ja täiendatakse eelnõuga kohaliku omavalitsuse üksuste riigieelarvega seotud rahastamissüsteemi toimimist. Mittevajalikud sätted tunnistatakse kehtetuks. Muudetakse juhtumipõhiste toetuste põhimõtteid. Edaspidi ei ole riigil ning üleriigilisel omavalitsusliidul kohustust juhtumipõhiste toetuste üle eelarveläbirääkimisi pidada. Vastutava valdkonna minister saab võimaluse anda kohaliku omavalitsuse üksustele juhtumipõhiseid toetusi tegevuskuludeks ja investeeringuteks lihtsamate reeglitega.

Aivar Sõerd palus eelarvereeglite osas kommentaari eelarvenõukogu sõnumile, kelle hinnangul ei eeldanud Euroopa Liidu vabastusklausel kodumaiste reeglite kehtivuse kaotamist, kuna seekordse vabastusklausliga kaasnev paindlikkus on piiratud kindla otstarbe ja suurusega. Lisaks küsis ta eelarve arusaadavuse ja läbipaistvuse kohta. Kõik info peab olema eelarvest kättesaadav kohe, peab olema ülevaatlik ning võrreldav. Ei pea huvipakkuvat numbrit otsima kuskilt infosüsteemist.

Sven Kirsipuu vastas, et olles analüüsinud paljude riikide eelarvesüsteeme ning suhelnud inimestega, kes neis riikides eelarve koostamise eest vastutavad, võib öelda, et Eesti Riigikogu liikmete võimalused eelarveandmetele ligipääsuks on erakordselt head. Riigikogu liikmel on võimalik saada detailset ja täpset teavet riigieelarve kohta alates tegevuspõhistest kuluartiklitest kuni konkreetsete majanduskulude, näiteks lähetuskulude tasemeni. Selline detailsus ja läbipaistvus on rahvusvahelises võrdluses haruldane. Seda tänu eelarve infosüsteemile. Eelarve planeerimise seisukohast on kõik vajalikud andmed selles infosüsteemis olemas, et teha sisulisi ja põhjendatud muudatusettepanekuid. Kui tekib tunne, et andmeid on keeruline üles leida, võib probleem peituda pigem andmete kättesaadavuse vormis, mitte nende puudumises. Kui vaadata riigieelarve seaduse ülesehitust, siis muudatusettepanekute esitamiseks on selgelt näha, kuhu ja millisel tasemel saab neid teha tegevuste kaupa ja nende sees olevate majanduskulude lõikes. Süsteem võimaldab teha täpseid ja hästisihitud poliitilisi valikuid eelarve kujundamisel.

Annely Akkermann küsis, kas eelarve infosüsteem töötab korralikult.

Eneken Lipp vastas, et infosüsteem töötab korralikult. Käesoleval eelarveprotsessil ei ole olnud ühtegi probleemi, ligipääs on olemas. Teadaolevalt on probleeme olnud, et Riigikogu liikmetel ei ole sobivat adapterit.

Sven Kirsipuu lisas, et esimene valik peaks olema siiski eelarve juhtimislaud. See on detailsem kui seletuskiri, sealt saab ka palju lisainfot ja võrreldavat infot.

Diana Ingerainen küsis, kas ministeeriumid hindavad rahade kasutamise riske nii oma kulude kui ka eelarvete esitamisel. Lisaks, kas käesoleval aastal on koostatud analüüs ja teada, et mõnes valdkonnas jääb raha kasutamata ning seetõttu ei ole mõistlik seda üldse eelarvesse planeeridagi.

Sven Kirsipuu vastas, et riigieelarve koostataksegi konkreetse aasta kulude jaoks, kuid täpse prognoosi tegemine on keeruline, sest elu ja hanked ei kulge alati plaanipäraselt. Eelarves hoitakse alati puhvreid riskide katteks. Küsimus on, kui palju on prognoosides eksimine aktsepteeritav. Alates COVID-ist, sõjast või majanduse elavdamise meetmetest on eelarvest küll rahalisi vahendeid erinevatele asutustele juurde antud, kuid nende kasutegur on olnud väike. Viimased paar aastat on tegeletud asjaoluga, et suunata ministeeriumeid täpsemalt oma eelarveid planeerima, mitte üle kandma. Seadusemuudatustega viimegi planeerimist täpsemaks.

Riina Sikkut märkis, et siseriiklike eelarvereeglite puhul on nii palju paindlikkust sisse kirjutatud, et põhimõtteliselt saab kõike teha. Mis see väärtus neil enam on või miks on parandamise võimalus ära võetud?

Raoul Lättemäe vastas, et Euroopa nõuded 0,5 % kohandamise kohta on tegelikult sisse kirjutatud. Samuti on olemas parandamise võimalus kuni protsendini. Euroopa reegel ütleb 0,4 protsendipunkti primaarstruktuurset paranemist, mis mingites oludes arvutades on tegelikult karmim nõue kui see 0,5%. Seoses siseriikliku eelarvereepli kujundamisega on keerukust püütud oluliselt vähendada. Selle nimel on tehtud pikalt tööd, viimase pooleteise aasta jooksul on pöördutud nii Eesti Panga kui ka eelarvenõukogu ekspertide poole, paludes neil pakkuda sisulist ja konstruktiivset nõu, kuidas reeglit selgemaks ja toimivamaks kujundada. Paraku ei ole nendest aruteludest saanud väga palju sisulist tuge ega konkreetseid ettepanekuid. Tegemist on pigem filosoofilist laadi küsimusega, mida me riigina oma võlakoormuse osas tegelikult taotleme. Kas meie eesmärk peaks olema riigivõla pidev ja sihikindel vähendamine isegi olukorras, kus Eesti elatustase ei ole jõudnud Soome või Rootsi tasemele. Või peaksime pigem leppima teatud võlatasemega, näiteks 30% SKP-st, mis võimaldab investeerida arengusse ja elatustaseme tõstmisesse, ilma et see ohustaks riigi rahanduse jätkusuutlikkust.

Maris Lauri sõnul on hämmastav näha 2026. aasta eelarvepildis, et tööjõu- ja majandamiskulud on eelarves kokku kirjutatud. Need peaksid siiski olema eraldi ridadena välja toodud, et tagada kulude läbipaistvus ja parem jälgitavus. Eriti häiriv on see lähenemine juhul, kui tegemist on suurte summadega. Korduvalt on viidatud, et mitmed programmid ja tegevused vajavad korrastamist, sest need on praegu ebaloogilised ja raskesti jälgitavad. Millal on plaanis nende struktuur üle vaadata? Lisaks, millal viiakse mõõdikud sellisele tasemele, kus igal teemal on ainult üks kuni kaks selget ja sisulist mõõdikut, mitte terve lehekülje jagu ebaselgeid näitajaid.

Sven Kirsipuu vastas, et põhiseaduse kontekstis on riigieelarve seaduse eesmärk eelkõige kehtestada selged ja siduvad piirmäärad, mille alusel valitsus ja ministriumid saavad avaliku raha kasutada. Seetõttu peab eelarve olema tasakaalus kahe aspekti vahel, ühelt poolt peab sisaldama piisavalt informatsiooni ja selgitusi, et oleks tagatud läbipaistvus ning parlamendi sisuline kontroll eelarve üle, kuid teiselt poolt ei tohi see kaotada oma põhifunktsiooni.

Mida rohkem on riigieelarves selliseid eelarveridu, mida minister saab oma äranägemise järgi muuta, näiteks ilma Riigikogu täiendava otsuseta raha ühelt realt teisele ümber suunata, seda enam väheneb eelarve siduvus ning sellega ka kooskõla põhiseadusega.

Koostöös ministriumitega vaadatakse igal kevadel programmid ja nende tegevused üle ning vajadusel tehakse muudatusi. Kuna programme, tegevusi ja tulemusvaldkondi on palju, ei saa öelda, et kõik saab järgmisel aastal juba ideaalne olema. Tegemist on iga-aastase järjepideva tööga, mis kehtib ka mõõdikute uuendamise ja kohandamise kohta. Sel aastal on eraldi keskendutud mõõdikute arvu vähendamisele, kuna Rahandusministeeriumi nõude kohaselt peab igal tasandil olema vähemalt üks mõõdik. Kuigi nõue on minimaalne, on ministriumid soovinud oma tegevust põhjalikumalt hinnata ja sellest ka mõõdikute rohkus. Osa küll on juba vähendanud sadades mõõdikute arvu, aga see on selline järjepidev töö. Teine pool vastusest on veidi keerukam, nimelt õigete mõõdikute leidmine iga tegevuse juurde. See on oluline, et seos mõõdiku ja rahalise väärtuse vahel oleks võimalikult täpne ja tähenduslik. On häid näiteid, kus see õnnestub suurepäraselt, aga leidub ka vähem õnnestunuid.

Maris Lauri tõi näitena, et Haridus- ja Teadusministeeriumi eelarve on nii ebaloogiliselt jagatud ja seetõttu ka võimatu jälgida.

Mart Vörklaev väljendas muret riigi eelarvereepli peatamise pärast, leides, et isegi lõdvendatud kujul võiks reegel kehtima jääda. Tema sõnul on vastutustundlikum hoida kulutused juba praegu kontrolli all, mitte lükata rasked otsused tulevikku, kui laenukoormus

on juba oluliselt suurem. Lihtsam on uusi kulusid vältida, kui hiljem tehtud otsuseid tagasi pöörata või inimestelt rohkem maksuraha küsida.

Annely Akkermann märkis, et järgmisel kevadel seatakse ministriumide kuulamisel fookus mõõdikutele ja nende kasutamisele.

Riina Sikkuti sõnul kehtestas valitsus siseriikliku eelarvereegli, mis neid ei piira. Kui sellel reeglil pole praegu sisulist väärtust ega rakendu enne 2030. aastat piirava meetmena, siis miks seda muuta. Ta lisas, et eelarvevaate muudatused on igati mõistlikud ja täpselt need, milles rahanduskomisjonis eelnevalt läbi räägiti, mida komisjoni liikmetena ise soovisime ja kokku leppisime. Tundub igati põhjendatud ja arusaadav.

Annely Akkermann tänas ministrit ja ministriumide ametnikke ettekande esitamise ja küsimustele vastamise eest ning tegi ettepaneku menetlusostusteks.

Otsustati:

3.1. Teha ettepanek võtta eelnõu täiskogu päevakorda 13.10.2025 (konsensus: Annely Akkermann, Diana Ingerainen, Andrei Korobeinik, Maris Lauri, Kersti Sarapuu, Riina Sikkut, Aivar Sõerd, Tanel Tein, Mart Võrklaev).

3.2. Teha ettepanek esimene lugemine lõpetada (konsensus: Annely Akkermann, Diana Ingerainen, Andrei Korobeinik, Maris Lauri, Kersti Sarapuu, Riina Sikkut, Aivar Sõerd, Tanel Tein, Mart Võrklaev).

3.3. Määrata juhtivkomisjoni esindajaks Maris Lauri (konsensus: Annely Akkermann, Diana Ingerainen, Andrei Korobeinik, Maris Lauri, Kersti Sarapuu, Riina Sikkut, Aivar Sõerd, Tanel Tein, Mart Võrklaev).

Annely Akkermann märkis, et vastavalt Riigikogu kodu- ja töökorra seadusele (RKKTS) on muudatusettepanekute tähtjaks 10 tööpäeva.

4. Vabariigi Valitsuse algatatud 2026. aasta riigieelarve seaduse eelnõu (737 SE) esimeseks lugemiseks ettevalmistamine. Osaleb rahandusminister Jürgen Ligi

Jürgen Ligi tutvustas eelnõu eesmärki ja sisu. Lisa 4. Ta märkis, et riigieelarvet mõjutavad nii suuremahuline kaitsevõime tõstmise pakett kui ka maksumuudatused. Eesti tõstab oma kaitsekulu 2026. aastal järsult üle 5%, ent suurendab selleks eelarvedefitsiiti 4,5%ni SKPst. See järgib Euroopa liitlastega sõlmitud eelarvereeglite sõja ajal leevendamise kokkulepet. Samal ajal peavad oma unistusi edasi lükkama muud valdkonnad ja kärped avalikus sektoris tervikuna jätkuvad. Valitud valdkondades on siiski plaanis palgatõus näiteks hariduses, julgeolekus, kultuuris ja sotsiaalhoolekandes. Läbivalt ja eriti erasektoris pakub leevendust maksukoormuse langus 2025. aasta 36,6%lt SKPst 35,2%ni 2026. aastal. Eelmise koalitsiooni kompromissis otsustatud tulumaksu tõus jääb ära, inimeste tulused ei maksustata alates esimesest eurost, 700 euro tasemel kuus taastatakse tulumaksuvaba miinimum ning ettevõtlusele ei saa osaks paralleelne tulumaksukohustus.

2026. aasta riigieelarve koostamisel lähtutakse „Riigi eelarvestrateegiast 2026–2029“, ning Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammist. Riigieelarve põhineb Rahandusministeeriumi suvisel majanduspronoosil, millele annab oma arvamuse eelarvenõukogu. Riigieelarve seletuskiri koosneb neljast osast. Esimene osa annab ülevaate riigieelarve ülesehitusest ning teeb kokkuvõtte riigieelarve kõige olulisematest teemadest.

Teine osa on riigi konsolideeritud eelarve ehk riigieelarve koondvaade. See annab ülevaate eelarve tuludest, kuludest, investeeringutest ja finantseerimistehingutest majandusliku sisu järgi. Kolmandas osas liigendatakse kulud valitsemisalade, põhiseaduslike institutsioonide ja Vabariigi Valitsuse lõikes ning tegevuspõhiselt. Samuti on kolmandas osas välja toodud tulude, investeeringute ja finantseerimistehingute jaotused valitsemisalade lõikes. Mõlemad liigendatakse nii valitsemisala kui majandusliku sisu järgi. Neljandas osas on esitatud 2026.

aasta riigieelarve seaduse tekstiparagrahvide selgitused.

Jürgen Ligi andis ülevaate Rahandusministeeriumi valitsemisala eelarvest.

Rahandusministeeriumi valitsemisala 2026. aasta kulude ja investeeringute eelarve käibemaksuga kokku on 467 mln eurot. Kulude eelarve koos käibemaksuga on 450,7 mln eurot, millest siseriiklikest vahenditest kaetakse 92% ehk 415,3 mln ja välisvahenditest 8% ehk 35,4 mln eurot. Valitsemisala suurim kulu (58% kulude eelarvest) on finantskulu, mis sisaldab riigi võetud laenudelt makstavaid intresse. Intressikulud on võrreldes 2025. aastaga väiksemad seoses parema riigieelarve positsiooniga 2025. aastal ja oodatust rohkem langenud intressimääradega. Tööjõu- ja majandamiskulud moodustavad valitsemisala eelarvest 33% ja vähenesid võrreldes 2025. aastaks kasutada olevate vahenditega 3,2 mln eurot, kuna 2025. aasta vahendites sisalduvad ka 2024. aastast üle kantud eelarve jäägid.

Valitsemisala tulude eelarves kajastatakse Maksu- ja Tolliametite kaudu kogutavad maksulised tulud ning valitsemisala asutuste mittemaksulised tulud. 2026. aasta mittemaksulised tulud on 183,7 mln eurot.

Valitsemisala investeeringute eelarve koos käibemaksuga on 15,8 mln eurot, millest siseriiklikest vahenditest rahastatakse 11,4 mln eurot ja välisvahenditest 4,4 mln eurot.

Investeeringute eelarvest suurema osa moodustavad valitsemisala IT investeeringud.

Annely Akkermann palus hinnata mõju SKP kasvule, arvestades tulumaksumäära langetust ja maksuküüru kaotust, mis jätab inimeste ja ettevõtete pangaarvetele peaaegu 800 miljonit eurot. Kas kasv saab olema eelkõige nominaalne või ka reaalne? Lisaks, kuidas sellises olukorras nähakse riigi võimekust inflatsiooni ohjeldada.

Sven Kirsipuu vastas, et kindlasti eksisteerib majandusteoreetiline seos inflatsiooni ja sissetulekute vahel, kuid inflatsiooni mõjutab lisaks veel palju teisi tegureid, näiteks säästumäär. Inflatsioon sõltub ka sellest, kui palju raha ringluses on või milline on majandustsükli faas, kas kasvus või languses. Majanduskasvu mõju ettekande slaidil oli välja toodud, et maksutõusu ärajätmine on 0,3% reaalset majanduskasvu. Ilmselt saab öelda, et sel on ka inflatsiooni suurendav mõju, aga see on väike ja numbriliselt ei ole seda võimalik täpselt välja arvutada.

Annely Akkermann märkis, et teadaolevalt on raamatupidamisprogrammil SAP olemas tegelikult ka eelarvestamise funktsioon. Mis põhjusel seda ei arendata, vaid luuakse täiesti uus eelarvestamise andmebaas?

Sven Kirsipuu vastas, et SAP on küll majandustarkvara tootja, aga need moodulid, mida ta toodab, on väga erinevaks otstarbeks. SAPi eelarvestamise moodul ongi üks võimalik tulevane moodul, mida Eesti Vabariigi Riigieelarve Infosüsteemiga (ERIS) hangime, sest me ei lähe mitte arendama uut infosüsteemi, vaid hangime turul pakutavaid tooteid.

Annely Akkermann tänas ministrit ja ministeeriumi ametnikke ettekande esitamise ning küsimustele vastamise eest.

5. Vabariigi Valitsuse algatatud 2026. aasta riigieelarve seaduse eelnõu (737 SE) esimeseks lugemiseks ettevalmistamine. Osaleb sotsiaalminister Karmen Joller

Karmen Joller, Hanna Vsevirov, Anniki Lai ja Liina Kotkas andsid ülevaate

Sotsiaalministeeriumi valitsemisala eelarvest. Lisa 5.

Sotsiaalministeeriumi valitsemisala kasutada olev eelarve 2026. aastaks on 7 842,8 mln eurot (37,7% riigieelarve kogumahust), sellest 99% ehk 7 762,7 mln eurot kaetakse Eesti siseriiklikest vahenditest ja 1% ehk 80,1 mln eurot välisvahenditest. Kuludest 67,1% ehk 5 249 mln eurot panustab heaolu tulemusvaldkonda ning 32,9% ehk 2 571 mln eurot tervise tulemusvaldkonda. 2026. aastal valitsemisala kasutatav eelarve suureneb võrreldes 2025. aastaga 319,7 mln eurot. Edasiantavate maksude eelarve suureneb 384,6 mln eurot, sh

sotsiaalmaks 332,8 mln eurot ja kogumispensioni makse 51,8 mln eurot.

Sotsiaalvaldkonnas suurendatakse toimetulekutoetuste piiri ja seda suurendatakse järkjärguliselt järgmise nelja aasta jooksul nii, et see kataks ära minimaalse ostukorvi suuruse, mis ongi tegelikult toimetulekupiir. Erihoolekandesse suunatakse lisaraha, mis võimaldab töötajate palku tõsta 10% võrra. See on oluline samm, arvestades hiljutist Riigikontrolli auditit, mis kritiseeris madalaid palku kui üht põhjust, miks töötajad liiguvad erihoolekandest üldhooldusesse, tekitades tööjõupuuduse just keerulisemates valdkondades.

Toetatakse erivajadusega inimesi ning kindlustatakse püsirahastus viipekeele tõlketeenusele. Alustatakse üleminekut kaasaegsele pensionide ja toetuste väljamaksete süsteemile.

Sotsiaal- ja tervisevaldkonna uuringute ning analüüside läbiviimiseks on eraldatud 1,48 mln eurot. Parandatakse andmekvaliteeti ja tõhustatakse andmekasutust otsuste ning analüüside tegemisel. Tervishoiu rahastamise efektiivsemaks muutmisel ning arstiabi kättesaadavuse tagamiseks kasutatakse Tervisekassa reserve. Lihtsustatakse inimeste ligipääsu ravikindlustusele.

Pille Banhardi sõnul moodustab Sotsiaalministeeriumi eelarvest suurima osa sotsiaalmaksu laekumise ravikindlustuse osa Tervisekassale 2 133,9 mln eurot. Sotsiaalkindlustusameti eelarvesse on planeeritud arvestuslike kulude alla 331,7 mln toetust, millega eraldatakse Tervisekassale vahendid raviteenuste osutamiseks mittetöötava pensionäri eest.

Piirmääraga vahendite eelarvesse planeeritud muud täiendavad toetused Tervisekassale on 11,5 mln eurot, sh vanglates tervishoiuteenuste osutamiseks 4,7 mln eurot, erihoolekande teenuse saajatele koduõendusteenuseks 1,2 mln eurot, tervishoiuteenuseosutajate kohustuslikuks vastutuskindlustuseks 2 mln eurot ning vanemahüvitist saanutele hooldus- ja haigushüvitisteks 3,6 mln eurot.

Diana Ingerainen tundis huvi, kui palju inimesi on hetkel erihoolekande teenuse järjekorras, millisel määral on nende taotlusi seni menetletud ning kui kaugele prognoositakse jõuda järjekorra menetlemisega järgmisel aastal. Miks ei mõõdetaks ravimite puhul nende tegelikku toimet või mõju patsiendile, vaid keskendutakse peamiselt geneeriliste ravimite ja käsimüügiravimite osakaalule? Lisaks palus kommenteerida Järvamaa haigla rahastamisega seonduvat.

Hanna Vseiov vastas, et erihoolekande teenuste järjekorras on praegu ligikaudu 800 inimest, kuid see arv ei peegelda tegelikku olukorda. Inimesed on taotluses märkinud, millist teenust ja millises piirkonnas nad soovivad, mistõttu on järjekorras mitmeid alamjärjekordi. Näiteks võib olla, et Tallinnas on nõudlus suur, samas kui Saaremaal ootab kohta vaid paar inimest. Probleemiks on ka see, et samal ajal seisavad mõned teenusekohad tühjana, sest inimesed ei soovi neisse piirkondadesse minna. Sotsiaalkindlustusamet on alustanud järjekorra süsteemi korrastamist, et tekiks selgem ülevaade, kus inimesed on valmis kohe teenuseid vastu võtma. Uue eelnõuga soovitakse vältida olukorda, kus vabad kohad jäävad kasutamata vaid seetõttu, et kogu nimekirja läbitöötamine võtab mitu kuud.

Anniki Lai selgitas, et ravimiuuringutes kasutatakse randomiseeritud kontrollgrupi uuringuid, mis võimaldavad välistada muud mõjutegurid ja hinnata konkreetse ravimi otsest mõju inimese tervisele. Eesmärk on arendada kõiki indikaatoreid edasi oma poliitikakujundamise süsteemi tugevdamiseks, et need oleksid võimalikult sisulised.

Riina Sikkut küsis, kas erihoolekande teenuste kohti on plaanis juurde luua.

Hanna Vseiov vastas, et lisaks sellele, et 4,2 miljonit eurot on eraldatud, on tehtud ka kokkulepe varasemate jääkide ümberjagamiseks, mis tähendab, et kasutada on veel veidi lisaraha. Praegune plaan näeb ette, et see 4,2 miljonit suunatakse teenusehindade tõstmisesse, mis võimaldab ka töötajate palku tõsta. Täiendavat raha on plaanis kasutada uute kohtade

avamiseks, eelkõige keerulisemate sihtrühmade jaoks, kellele on uute teenuskohtade loomine eriti oluline ja hädavajalik.

Riina Sikkut küsis mõõdikute kohta, mis puudutavad välditavaid surmasid ja meditsiiniteenuste omaosaluse vähendamist.

Anniki Lai vastas, et ühelt poolt on tervishoiu- ja sotsiaalvaldkonna integreerimine üks olulisi tegevusi, mille eesmärk on tagada, et jõuaksime inimesteni õigeaegselt, suudaksime pakkuda nende vajadustele vastavat abi ning juhtida kroonilisi haigusi senisest paremini. Samas näeme selles valdkonnas suuri väljakutseid, eelkõige erinevate süsteemiosapoolte omavahelises koostöös. Lisaks on oluline teema ennetus, kuhu suunatav rahastus on praegu veel liiga väike. Otsime võimalusi selle suurendamiseks ning kavandame taotlust Euroopa Komisjoni DSI reformiprogrammi raames. Rahandusministeeriumilt on olemas positiivne eelinfo, mis võimaldaks välja töötada personaalse ennetuse korraldus- ja rahastusmudeli.

Oleme hetkel alustamas analüüsi ka sotsiaalvaldkonna leibkondade toimetuleku ja sissetulekute osas, sealhulgas omaosaluse teemal. Selle analüüsi tulemusel saame edaspidi planeerida täpsemaid meetmeid. Arvestades hetkelisi puudujääke tervishoius, on positiivne, kui suudame vähemalt tagada, et need ei süvene.

Riina Sikkut tundis huvi Sotsiaalministeeriumi valitsemisala IKT kulude jagunemise ning projekti-ja tegevustoetuste jagamise korra kohta.

Liina Kotkas vastas, et jagunemine on kahel real, üks on tervisevaldkonna IKT teenus ja teine sotsiaalvaldkonna IKT teenus. Projekti-ja tegevustoetuste jagamise kordadega on korras. Strateegilise partnerluse rahalised vahendid on olemas ja need jäävad kehtima. Need summad ei muutu. Hetkel tegeleme sellega, et tagada kõikide õiguslike aluste vastavus uue riigieelarve baasseadusega.

Mart Võrklaev küsis mõõdiku kohta, mis puudutab 50–74-aastaste tööhõive määra. Lisaks palus täpsustada, kas erihoolekande puhul rahastust suurendati või hoopis vähendati.

Hanna Vseiova vastas, et kirjeldatud mõõdiku puhul on tegemist on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kehtestatud mõõdikuga, kuna nemad juhivad vastavat tööturuprogrammi. Selle rahvusvahelise mõõdiku abil võrreldakse erinevaid Euroopa Liidu riike. Ta nentis, et Eestis võiks tõesti keskenduda eelkõige sellistele mõõdikutele, mis kajastavad paremini kohalikku olukorda. Mis puudutab erihoolekannet, siis eelarvet pole kärbitud. Vastupidi, teenused on täpsustunud, mistõttu on olnud võimalik vahendeid ümber planeerida. Lisaks varasemate aastate jääk, umbes 8 miljonit eurot jagatakse kolme aasta peale. Seega on 2026., 2027. ja 2028. aasta baaseelarve varasemast suurem.

Maris Lauri küsis Sotsiaalkindlustusameti tööjõukulude tõusu kohta.

Liina Kotkas vastas, et eripensionide kajastamine Sotsiaalkindlustusametis tööjõukulude kontrol tekitab arvestuses segadust, eriti seoses nende indekseerimisega. Oleme alustanud arutelusid riigi pearaamatupidajaga, et leida võimalus konto muudatuseks, protsess on hetkel pooleli.

Riina Sikkut küsis osalise koormusega töötamise lubamise kohta. Mis on tulemus, kas inimesed seda kasutavad, jäävad nad tänu sellele rohkem tööle ega lahku tööturult.

Karmen Joller vastas, et kasutajaid on seni olnud vähe, umbes 150, kuid selle üheks põhjuseks on ka madal teadlikkus. Plaanis on teadlikkust tõsta, et inimesi paremini informeerida ja seeläbi kasutajate arvu suurendada.

Pille Banhard lisas, et eelarvelises mõttes ei saa rääkida suurest kokkuhoiust. Mõju seisneb pigem selles, kas inimene naaseb tööle kuu või kahe kuu pärast.

Diana Ingerainen küsis, kas Ida-Virumaa jaoks on olemas rahastus, mis võimaldaks piirkonda tervikuna vaadelda. Integreerimisprogramm on toonud esile keerulise olukorra nii

haiglale kui ka perearstidega, kas ja mismoodi plaanitakse tekkinud probleemi lahendada.

Karmen Joller vastas, et kriisipiirkondi on Eestis veelgi ning olukorra parandamiseks tuleb vaadata kogu riiki tervikuna. Strateegilise ostmise analüüs peaks andma olulise sisendi, mis aitab vajadusi paremini kaardistada ja lahendusi sihipärasemalt suunata.

Anniki Lai lisas, et eraldi on kohtumised toimunud nii Tartu Ülikooli Kliinikumi kui ka Narva Haiglaga, et arutada, kuidas parandada vaimse tervise abi kättesaadavust. Praegu tegeletakse sihitud teemadega, kuid tõepoolest saab nõustuda, et piirkondlikele küsimustele tuleb pöörata suuremat tähelepanu.

Annely Akkermann tänas ministrit ja ministeeriumi ametnikke ettekande esitamise ning küsimustele vastamise eest.

6. Vabariigi Valitsuse algatatud 2026. aasta riigieelarve seaduse eelnõu (737 SE) esimeseks lugemiseks ettevalmistamine. Osaleb kultuuriminister Heidy Purga

Heidy Purga andis ülevaate Kultuuriministeeriumi valitsemisala eelarvest. Lisa 6.

Kultuuriministeeriumi 2026. aasta planeeritav kulude ja investeeringute eelarve maht on 365,4 mln eurot, mis moodustab kogu riigieelarve kuludest ja investeeringutest 1,76%. 2025.aastal oli see 346,7 mln eurot koos lisaeelarvega, 1,96%. Võrreldes 2025. aastaga suureneb 2026. aasta eelarve 5,4%.

2025. aastal kärbiti Kultuuriministeeriumi valitsemisala eelarvet (piirmääraga vahendeid) 13,4 mln euro võrra. 2026. aastal lisandub täiendav kulude vähenemine 7,95 mln eurot.

Otsus oli valdkonnale valus, kuna 80% Kultuuriministeeriumi eelarvest moodustavad edasiantavad piirmääraga vahendid, mis tähendab, et suurem osa eelarvest suunatakse kultuuri igapäevaseks toimimiseks ja hoidmiseks. Toetuste jagamine on vaid väike osa tegevusest, peamine eesmärk on tagada eesti rahvuskultuuri püsijäämine.

Olulisemad lisavahendid aastatel 2026-2029 on kavandatud kultuuritöötajate, sh treenerite ja kollektiivjuhtide palgafondi kasvuks, Team Estonia toetusmeetme mahu suurendamiseks, rahvusvaheliste kultuuri- ja spordisündmuste toetusmeetme mahu suurendamiseks, teadus- ja arenduskuludeks ning Eesti Rahvusraamatukogu sisustuseks.

Aivar Sõerd märkis, et valdkonnas on mitmeid näitajaid, mille väärtused on langustrendis.

Näeme, et filmide esilinastuste arv on languses. Langus on ka filmide ja raamatukoguteenuste rahulolu näitajates, samuti ERR-i usaldusväärsuses. Rahalist toetust saavate ettevõtete arv väheneb 760-lt 500-le. Muusikavaldkonnas on suur kukkumine uudisteoste esiettekannete arvus ning samuti on languses näituste arv. Samas saab kultuurivaldkond järgmisel aastal siiski raha juurde. Kui raha tuleb juurde, siis ei ole loogiline, et valdkonna näitajad langevad. Kas need näited, kus näitajad langevad ei ole mitte seotud rahastuse endaga, vaid hoopis paljude teiste teguritega?

Heidy Purga sõnul saab osaliselt nõustuda ja osaliselt mitte. Näiteks filmi tootmine on väga mitmekesine ja ajamahukas protsess, mis sõltub paljudest erinevatest teguritest. See ei ole valdkond, kus saaks öelda, et anti raha ja nüüd igal aastal selle eest palun neli filmi.

Esiteks tuleb mõista, kuidas üldse mõõdetakse tulemusi. Teiseks tuleb arvestada reaalse eluga, kus paljud protsessi mõjutavad asjaolud ei ole ainult meie riigi või kohalike otsuste kontrolli all. Filmitööstus on tihedalt seotud rahvusvaheliste koostööde, turutingimuste, loominguliste protsesside ja paljude muude teguritega.

Reelika Väljaru lisas, et tegelikult on mitmed valdkonnad väga ilusas tõusutrendis, näiteks raamatukogude ja muuseumide külastamine on kasvanud märgatavalt. On tõsi, et filmi tootmise osas oli ajutine väike langus, kuid seda tasakaalustavad positiivsed arengud teistes kultuurivaldkondades. Näiteks heliloojate uudisteoste esiettekannete arv on olnud stabiilses tõus. Huvi pärast sai vaadatud ka varasemate aastate tegelikke täitmisi, siis trend on olnud

selgelt positiivne ja näitab kultuurivaldkonna üldist tugevnemist.

Heidy Purga selgitas, et meedia usaldusväarsuse teema on keeruline ning mõjutatud samuti paljudest teguritest. See ei tähenda tingimata, et Eesti inimesed ei usaldaks enam näiteks Eesti Rahvusringhäälingut (ERR). vastupidi, ERR-i usaldusväarsus on endiselt väga kõrge. Küll aga tuleb arvesse võtta laiemat taustsüsteemi, kuna meediamaaastik on muutumas, toimuvad teatud määral kihistumised ning esile on kerkinud erinevad infoallikad ja praktikad. Küsimus on selles, kuidas ja millise filtri kaudu informatsioon inimeseni jõuab.

Diana Ingerainen tundis huvi, kas kultuuriosalust, näiteks teatris käimist vaadeldakse ka vanusegrupiti ning küsis Liikumisharrastuse kompetentsikeskuse nn liikumisretsepti projekti kohta.

Heidy Purga vastas, et kultuuriosaluse puhul on huvitav vaadata mõõdikut, millistes regioonides erinevused ilmnevad. Näiteks Tartu ja Ida-Viru maakonna vahel on teatri külastatavuse osas väga suur erinevus. Kui aga vaadata külastamist sihtrühmade lõikes, siis rõõmustav on näha, et noored külastavad meie kultuuriasutusi üsna aktiivselt ning osalevad kultuurielus järjest enam. Laste puhul on olukord veidi tagasihoidlikum.

Pensionäride puhul on külastatavus olnud üsna stabiilne. Selle põhjuseks võib olla mitmeid tegureid, sageli ei ole neil võimalust minna, elatakse üksi või puudub liikumisvahend.

Reelika Väljaru vastas, et liikumisretsepti projekti peetakse juba praegu edulooks. Tegemist on täiesti uue vaatega tervise edendamisele, see tähendab, et perearst ei pruugi enam kohe retsepti kirjutada, vaid hindab, mida ta saaks laiemalt patsiendi heaolu nimel teha. Projekt on kenasti ajakavas ja loodame peagi juba esimesi tulemusi näha.

Riina Sikkut küsis, kas seoses kolmandatest riikidest pärit oskustöötajate Eestisse tulekuga on kavandamisel kohanemisprogramme, keeleõppe toetust või muid meetmeid nende lõimimiseks.

Heidy Purga vastas, et oskustööliste keeleõpe ei ole konkreetselt Kultuuriministeeriumi vastutusala. Kultuuriministeerium tegeleb sõjapõgenike ja nende inimestega, kes on juba mõnda aega teatud piirkondades elanud ning soovivad nüüd eesti keelt õppida.

Mart Võrklaev palus Eesti Kultuurkapitali värsket tulude prognoosi allikate lõikes, kust raha laekub ning samuti kuluprognoosi tegevuste lõikes, kuhu raha planeeritult kulub.

Lisaks küsis ta kavandatava kaughasartmängumaksu võimaliku muutmise ja mõju kohta.

Merju Künnapuu vastas, et praeguses riigieelarve eelnõus ei ole kaughasartmängumaksu mõju prognoosi üldse arvestatudki.

Annely Akkermann tänas ministrit ja ministeeriumi ametnikke ettekande esitamise ning küsimustele vastamise eest.

7. Info ja muud küsimused

7.1. Laekunud on Riigi eelarvestrateegia 2026–2029;

7.2. Laekunud on Eesti Panga, Eesti Hoiu-laenuühistute Liidu, Raha HLÜ, Tallinna HLÜ ja Geldex Eesti OÜ arvamused arvamus hoiu-laenuühistu seaduse muutmise ja sellega seondult teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (671 SE) kohta.

(allkirjastatud digitaalselt)
Annely Akkermann
juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)
Vivian Põld
protokollija